

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра методики викладання спортивно-педагогічних дисциплін



“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор _____

Набока О.Г.

(підп.)

«27» червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Фізична культура)
(назва спеціальності)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022р.

Розробники:

Віцько С.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методик викладання спортивно-педагогічних дисциплін.

Рецензенти:

Холодний О.І. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теоретичних, методичних основ фізичного виховання і реабілітації.

Григоренко Г.В. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання спортивно-педагогічних дисциплін.

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри методики викладання спортивно-педагогічних дисциплін

Протокол № 11 від «20» червня 2022 р.

Завідувач кафедри методик викладання

спортивно-педагогічних дисциплін



Віцько С.М.

Погоджено групою забезпечення спеціальності

014 Середня освіта (Фізична культура)



Керівник групи забезпечення

Холодний О.І.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р.

Протокол №9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 6	18 год.	10 год.
	Практичні	
	22 год.	14 год.
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	110 год.	126 год.
	Вид контролю: екзамен	

2. Мета вивчення дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Педагогіка фізичної культури» є формування інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей у майбутніх учителів фізичної культури в процесі вивчення дисципліни, підготувати компетентного, творчо мислячого фахівця з фізичної культури.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Педагогіка фізичної культури»**

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 8. Готовність на основі самопізнання та наукових досліджень, формувати власний стиль науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування.</p> <p>СК 1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.</p> <p>СК 2. Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p>	<p>ПРН 1. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування середньої освіти в Україні в перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>ПРН4. Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.</p> <p>ПРН 5. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну,</p>	<p>Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання: лекції (тематичні / проблемні); практичні заняття (навчальні дискусії // мозкова атака / виступи з презентаціями / тестування); застосування елементів дистанційного навчання</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, тестовий контроль, оцінювання самостійної роботи (доповідь, реферат), підсумковий контроль - екзамен</p>

<p>СК 8. Здатність до вільного володіння вміннями та навичками щодо моделювання системи організаційних і методичних форм проведення фізкультурно-спортивних, оздоровчих та реабілітаційних заходів у ЗЗСО.</p> <p>СК 9. Уміння застосовувати знання про сучасні методики розвитку фізичних якостей та оздоровлення у практиці викладання фізичного виховання та фізичної культури.</p> <p>СК 11. Володіння знаннями, навичками та вміннями в галузі спортивної підготовки здобувачів в умовах навчання у закладах освіти (ЗЗСО).</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей у професійній діяльності. розвитку фізичних якостей та оздоровлення у практиці викладання фізичного виховання та фізичної культури.</p>	<p>психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу</p> <p>ПРН8. Скласти програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.</p> <p>ПРН 10. Вміти професійно організувати, здійснити та скорегувати процес фізичного виховання, спортивно-масової, оздоровчої роботи.</p> <p>ПРН 11. Застосовувати методики формування рухових умінь і навичок та розвитку фізичних (рухових) якостей у здобувачів, володіти технологіями освітньо-тренувального процесу.</p>		
---	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		Л.	Пр.	Інд., с.р		Л.	Пр.	Інд.,с.р
Тема 1. Педагогіка фізичної культури як навчально-наукова дисципліна. Загальнометодологічні та інтегративні функції педагогіки фізичної культури	22	2	2	18	30	2	2	26
Тема 2. Теоретичні та методичні основи навчання під час занять фізичною культурою.	36	4	6	26	31	2	4	25
Тема 3. Теоретичні та методичні основи виховання під час занять фізичною культурою.	36	4	6	26	31	2	4	25
Тема 4. Психолого-педагогічні основи діяльності вчителя фізичної культури.	28	4	4	20	29	2	2	25
Тема 5. Педагогічна технологія підготовки учнів до самостійних занять фізичними вправами та ведення здорового способу життя	28	4	4	20	29	2	2	25
Усього годин	150	18	22	110	150	10	14	126

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з\п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1.	Тема 1. Педагогіка фізичної культури як навчально-наукова дисципліна. Загально-методологічні та інтегративні функції педагогіки фізичної культури	2	2
2.	Тема 2. Теоретичні та методичні основи навчання під час занять фізичною культурою.	4	2
3.	Тема 3. Теоретичні та методичні основи виховання під час занять фізичною культурою.	4	2
4.	Тема 4. Психолого-педагогічні основи діяльності вчителя фізичної культури.	4	2
5.	Тема 5. Педагогічна технологія підготовки учнів до самостійних занять фізичними вправами та ведення здорового способу життя	4	2
	Усього годин	18	10

4.2. Теми практичних занять

№ з\п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1.	Тема 1. Педагогіка фізичної культури як навчально-наукова дисципліна. Загально-методологічні та інтегративні функції педагогіки фізичної культури	2	2
2.	Тема 2. Теоретичні та методичні основи навчання під час занять фізичною культурою.	6	4
3.	Тема 3 Теоретичні та методичні основи виховання під час занять фізичною культурою.	6	4
4.	Тема 4. Психолого-педагогічні основи діяльності вчителя фізичної культури.	4	2
5.	Тема 5. Педагогічна технологія підготовки учнів до самостійних занять фізичними вправами та ведення здорового способу життя	4	2
	Усього годин	22	14

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1.	Тема 1. Сучасна освіта в Україні. Фізичне виховання в системі освіти. Аналіз закону «Про фізичну культуру та спорт».	16	22
2.	Тема 2. Загальна характеристика методичних принципів педагогіки. Професійно-педагогічна компетентність спеціаліста в галузі фізичної культури і масового спорту.	22	24
3.	Тема 3. Майстерність педагогічної взаємодії. Реалізація принципу виховуючого характеру навчання на уроках фізичної культури.	24	28
4.	Тема 4. Специфіка педагогічної діяльності вчителя фізичної культури. Педагогічні цінності вчителя фізичної культури.	26	28
5.	Тема 5. Сучасні підходи до контролю знань учнів з фізичної культури. Шляхи формування активності учнів на уроках фізичної культури.	22	24
	Усього годин	110	126

5. Критерії оцінювання результатів навчання.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	незараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

Критерії оцінювання результатів навчання (екзамен)

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів: «відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «добре» (75-89 балів) – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

6. Засоби діагностики результатів навчання

- опитування;
- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- екзамен;

Методи контролю

Поточний – дає змогу виконати експертну оцінку засвоєння теоретичного і практичного матеріалу.

Підсумковий у формі екзамену.

Перелік питань до екзамену

1. Педагогіка фізичної культури як навчальна та наукова дисципліна.
2. Дати визначення та охарактеризувати основні поняття педагогіки фізичної культури. - фізична культура, фізичне виховання, система фізичного виховання.
3. Дати визначення та охарактеризувати основні поняття педагогіки фізичної культури. - метод навчання, методичний прийом, методика навчання, технологія навчання.
4. Професійно-педагогічна компетентність спеціаліста в галузі фізичної культури.
5. Дати загальну характеристику принципам формування фізичної культури людини.
6. Дати характеристику принципам науковості, виховуючого навчання та розвитку.
7. Дати характеристику принципам свідомості й активності, самостійності.
8. Дати характеристику принципам наочності, поступовості, індивідуалізації.
9. Дати характеристику принципам систематичності, послідовності, міцності знань, вмінь та навичок.
10. Дати загальну характеристику дидактичним принципам у професійно-педагогічній діяльності.
11. Охарактеризувати критерії ефективності діяльності вчителя фізичної культури.
12. Засоби підвищення професійно-педагогічної майстерності вчителя фізичної культури
13. Охарактеризувати умови, які впливають на результативність професійно-педагогічної діяльності.
14. Дати визначення й охарактеризувати техніку фізичних вправ, як предмет навчання.
15. Послідовність навчання техніки фізичних вправ і шляхи оволодіння досконалістю її виконання.

16. Завдання та зміст правового виховання у сфері фізичного виховання.

17. Загальні положення дидактики фізичної культури. Навчання в у фізичній культурі, його завдання.

18. Навчання спортивної тактики. Фактори, які визначають особливості спортивної тактики.

19. Дати визначення й охарактеризувати поняття "Фізичний розвиток", "Фізична підготовленість", "Рухові якості".

20. Вплив занять фізичними вправами на всебічний розвиток особистості.

21. Вплив занять фізичними вправами на формування моральних якостей особистості.

22. Вплив занять фізичними вправами на інтелектуальний розвиток особистості.

23. Вплив занять фізичними вправами на вольові якості особистості.

24. Вплив занять фізичними вправами на почуття й емоційну сферу

25. Вплив занять фізичними вправами на естетичне виховання.

26. Дати характеристику принципам, методам та засобам виховання на заняттях фізичною культурою.

27. Спортивна орієнтація і спортивний відбір. Їх призначення, етапи, показники.

28. Обґрунтувати діяльність вчителя фізичної культури в плануванні навчального процесу.

29. Діяльність педагога під час підготовки й планування навчального заняття.

30. Педагогічний контроль у фізичній культурі. Самоконтроль учня.

31. Назвати й дати загальну характеристику основним функціям вчителя фізичної культури.

32. Охарактеризувати основні професійно-педагогічні функції вчителя фізичної культури.

33. Визначити й охарактеризувати загальні педагогічні здатності вчителя фізичної культури.

34. Визначити й охарактеризувати професійні вміння та функції вчителя фізичної культури.

35. Охарактеризувати стилі діяльності вчителя фізичної культури.

36. Визначити й охарактеризувати компоненти з яких складається авторитет вчителя фізичної культури.

37. Розкрити психолого-педагогічні особливості особистості вчителя фізичної культури. Загальні педагогічні та спеціальні вимоги до вчителя фізичної культури.

38. Методи психолого-педагогічного вивчення вчителем фізичної культури особистості учня.

39. Дати загальну характеристику педагогічної майстерності. Охарактеризувати елементи педагогічної майстерності.

40. Педагогічна ситуація. Педагогічна задача. Дати визначення й охарактеризувати поняття, навести приклади з практики.

41. Охарактеризувати діяльність педагога-майстра й педагога-початківця в розв'язанні педагогічних задач.

42. Дати загальну характеристику педагогічної техніки вчителя, спортивного педагога.

43. Внутрішня і зовнішня техніка педагога як інструмент виконання педагогічних завдань.

44. Мовлення вчителя фізичної культури як засіб педагогічної праці.

45. Структурний аналіз діяльності вчителя фізичної культури, її компоненти.

46. Охарактеризувати конструктивну діяльність вчителя фізичної культури.

47. Охарактеризувати організаторську діяльність вчителя фізичної культури.

48. Охарактеризувати гностичну діяльність вчителя фізичної культури.

49. Охарактеризувати комунікативну й пізнавальну діяльність вчителя фізичної культури.

50. Виховний потенціал фізичної культури. Особливості виховання особистості під час занять фізичними вправами.

51. Зміст і завдання патріотичного й морального виховання особистості під час занять фізичними вправами.

52. Зміст засобів і методів виховання волевих якостей особистості під час занять фізичними вправами.

53. Основні засоби та методи навчання в фізичній культурі.

54. Диференційований підхід в навчанні й вихованні особистості під час занять фізичними вправами.

55. Державна програма розвитку фізичної культури та спорту в Україні.

56. Місце фізичної культури і спорту в системі освіти України. Концепція розвитку фізичної культури і спорту в системі освіти України.

57. Взаємозв'язок фізичного виховання з іншими сторонами виховання всебічно розвиненої особистості. Закон України "Про фізичну культуру і спорт".

58. Особливості навчання теоретичному матеріалу в процесі уроків з фізичної культури.

59. Вчитель фізичної культури як педагог-дослідник.

60. Особливості роботи вчителя фізичної культури сільської школи.

7. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України «Про освіту»: URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/show/2145-19>.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» // Відомості Верховної Ради України. Редакція від 16.07.2019, URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>
3. Колесник А.С. Використання інноваційних технологій під час занять з фізичної культури. «Молодий вчений», № 11 (63), листопад, 2018 р. С. 553–557.
4. Методичний путівник Нової української школи: фізична культура :збірник методичних матеріалів/ Качан О. А.,Кудрявець Д. С., Вольвак М. О за заг. ред. Качана О. А.- Краматорськ : Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. - 62 с.
5. Педагогіка фізичного виховання і спорту. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 017 «Фізична ступінь «бакалавр». Навчальний посібник / укладач Т. В. Хома. Ужгород, УжНУ, 2020. 84 с.
6. Хома Т. В. Педагогіка фізичного виховання і спорту: теоретико-практичний супровід до самостійної роботи студентів: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 104 с.
7. Шепеленко Т. В., Буц А. М., Бодренкова І. О. Фізичне виховання у формуванні здорового способу життя: Навч. посібник, Харків: УкрДУЗТ, 2018. 125 с.

Допоміжна:

1. Безверхня Г.В. Педагогіка фізичного виховання. - Умань, 2019 – 72 с.
2. Іваній І.В. Фізична культура особистості фахівця фізичного виховання та спорту: [навч.-метод, посібник] / І.В. Іваній. - Суми : Університетська книга, 2019. -
3. Король Л. Педагогічна майстерність вчителя: традиції та інновації / Л. Король // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2019. – №4. – С. 56-65.
4. Методика фізичного виховання школярів; навчально-методичний посібник / [Солопчук М. С, Бесарабчук Г. В., Солопчук Д. М., Боднар А. О.] – Кам'янець Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. – 292 с.

5. Основи професійно-педагогічної культури фахівця фізичного виховання та спорту: навч.-метод. посібник / І. В. Іваній. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. – 196 с.

6. Петровська Т.В. Майстерність спортивного педагога: навч. посіб. / Т.В. Петровська. – К.: Олімп. л-ра, 2019. – 184 с.

7. Сутула В.О., Власов Г.В., Булгаков О.І. Сучасні педагогічні технології в системі фізичного виховання школярів. – Харків: 2021. – 117 с.

8. Інформаційні ресурси

1. www.tspu.edu.ua/subjects/88/13/lect1_4.html 3.
2. www.youtube.com/watch?v=Pdedl6buFYw
3. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми сучасного спорту. Науковий журнал. Архів номерів. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/PPMB/index.html
4. Електронна бібліотека. Підручники он-лайн. Режим доступу: <http://www.sport-4health.com>
5. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pfto/2012_24/files/P2412_28.pdf
6. Концепція «Нова українська школа. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-nova-ukrainska-skola-76663.html>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/my/>